

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในการสนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้ของชุมชนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่
Factors Associated to the Performances of Local Administration Organization
in Encouraging Forest Conservation of Local Communities,
Chiang Mai Province

เกศสุดา สิทธิสันติกุล^{1*} วราภรณ์ ปัญญาวดี¹ และ ประรตนา ยศสุข²
Katesuda Sitthisuntikul^{1}, Varaporn Punyawadee¹ and Pradtana Yossuck²*

¹คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เชียงใหม่ 50290

¹Faculty of Economics, Maejo University, Chiang Mai 50290

²วิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เชียงใหม่ 50290

²School of Administrative Studies, Maejo University, Chiang Mai 50290

*Corresponding author e-mail: ktieng71@hotmail.com

(Received: 26 September 2016; Accepted: 20 February 2017)

Abstract: Local administration organizations have been authorized to encourage forest conservation by local communities. This study aims to analyze the factors associated with and opinions about the performance of local administration organizations in encouraging forest conservation by local communities. Management and promoting participation of local communities are important areas of encouragement that lead to the achievement of the goals of conservation. Data were collected by questionnaire and interview with participants from six local administration organizations in Doi Saket and Mae On Districts, Chiang Mai. The results of the Chi-Square test indicate the factors associated with the management performance of local administration organizations at the 0.10 significance level, including 1) local communities: participation, community capacity, community leader, and strength of conservation network 2) organization staff: volunteer spirit, skill, experience, knowledge, and dedication 3) organization leader: vision, work priority, intention and endeavor, and managerial skill and 4) others: implementation support, financial support, and staff support from related agencies. Similar factors were also significantly related to the performance of local administration organizations in promoting participation in forest conservation, except for knowledge of organization staff, and implementation and staff support from related agencies. In addition, findings from our interviews suggest that several factors were necessary for improving the performance of local administration organizations in forest conservation. These included, in order, the allocation of appropriate budget, efficient communication, improvement of staff competency, networking, new strategies to encourage local communities, and development of foundational databases.

Keywords: Local administration organization, forest conservation, local communities

บทคัดย่อ: องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการสนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้อย่างมีส่วนร่วมในชุมชนท้องถิ่น การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของ อปท. ด้านการสนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้ของชุมชนท้องถิ่น และศึกษาความคิดเห็นต่อการพัฒนาการดำเนินงานของ อปท. ด้านการสนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้ของชุมชนท้องถิ่น โดยบทบาทสำคัญที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายการอนุรักษ์ประกอบไปด้วยบทบาทด้านการบริหารจัดการและบทบาทด้านการสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับ อปท. 6 แห่งใน อ.ตอยสะเกิด และ อ. แม่ออน จ.เชียงใหม่ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ chi-square ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10 พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทหน้าที่ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านชุมชน – การมีส่วนร่วม ศักยภาพชุมชน ผู้นำชุมชน ความเข้มแข็งของเครือข่ายอนุรักษ์ 2) ปัจจัยด้านบุคลากรในองค์กร – ความมีจิตอาสา ทักษะ ประสบการณ์ ความรู้ ความทุ่มเท 3) ปัจจัยด้านผู้นำขององค์กร – ความมีวิสัยทัศน์ การให้ความสำคัญ ความตั้งใจและมุ่งมั่น ทักษะการจัดการ และ 4) ปัจจัยด้านอื่น ๆ – การสนับสนุนด้านปฏิบัติการ ด้านงบประมาณ และด้านบุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทหน้าที่ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยชุดเดียวกับด้านการบริหารจัดการ ยกเว้นปัจจัยด้านความรู้ของบุคลากรในองค์กร การสนับสนุนด้านปฏิบัติการ และการสนับสนุนจากบุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่มีผลต่อการสร้างการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนข้อคิดเห็นด้านการพัฒนาการดำเนินงานของ อปท. ได้แก่ การจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม การเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสาร การพัฒนาบุคลากร การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ การปรับกลยุทธ์การสนับสนุนชุมชน และการพัฒนาฐานข้อมูลที่จำเป็น ตามลำดับ

คำสำคัญ: องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น การอนุรักษ์ป่าไม้ ชุมชนท้องถิ่น

คำนำ

การตัดไม้ทำลายป่าเขตร้อนเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ส่งผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ ผลผลิตจากป่า และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก ความแห้งแล้งมักเป็นเหตุให้เกิดไฟไหม้ป่าในแถบแอมะซอน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเม็กซิโก ซึ่งซ้ำเติมผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์จากการทำลายป่าให้รุนแรงมากขึ้น (Schwartzman *et al.*, 2000) การกระจายอำนาจจากรัฐส่วนท้องถิ่นสู่ส่วนกลางเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ถูกนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการป่าโดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนา เพื่อช่วยสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนชนบทในการตัดสินใจและร่วมรับประโยชน์จากการดูแลรักษาป่า (Agrawal and Osrom, 2001) หลายประเทศในลาตินอเมริกา เอเชีย และแอฟริกาผลักดันให้รัฐบาลส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนรับผิดชอบในการจัดการป่ามากขึ้น (Larson, 2002) ดังเช่นในสาธารณรัฐยูกันดาในทวีปแอฟริกาตะวันตก กฎหมายอนุญาตให้รัฐบาลท้องถิ่นวางแผน และดำเนินกิจกรรมพัฒนารวมทั้งการอนุรักษ์ป่า รวมทั้งยอมให้หัวหน้าหมู่บ้านสร้างกฎกติกาเกี่ยวกับป่าบนพื้นฐานของวิถีดั้งเดิม ขนบธรรมเนียมประเพณี และสิ่งที่สืบทอดกันมาของท้องถิ่น ภายใต้การกำกับดูแล

ของ The National Environment Management Authority (NEMA) (Hartter and Ryan, 2010).

ในประเทศไทย มีการสูญเสียพื้นที่ป่ามากมาย กับการพัฒนาเศรษฐกิจและการขยายตัวของเมืองโดยลดลงไปเฉลี่ยปีละ 1.3 ล้านไร่ ในปี พ.ศ.2556 มีพื้นที่ป่าเหลืออยู่เพียงร้อยละ 31.8 ของพื้นที่ประเทศ (ประมาณ 102.1 ล้านไร่) เทียบกับปี 2504 ที่มีพื้นที่ป่าอยู่มากถึงร้อยละ 53 ของพื้นที่ประเทศ (ประมาณ 171 ล้านไร่) ความสูญเสียเหล่านี้กำลังส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศป่าและความหลากหลายทางชีวภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, มปป.) รวมทั้งกระทบต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ วิกฤตภัยแล้ง น้ำป่าไหลหลาก น้ำท่วม ดินโคลนถล่ม และการเกิดโรคระบาด เป็นต้น (สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16, 2557) ด้วยเหตุนี้ภาครัฐจึงให้ความสำคัญกับการปกป้อง พื้นฟูและอนุรักษ์ป่าไม้ควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังที่ได้กำหนดเป็นยุทธศาสตร์ไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 โดยส่งเสริมให้ภาคประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วม

ร่วมในการจัดการป่า การสร้างเครือข่ายอนุรักษ์และป้องกันป่าไม้ การฟื้นฟูและการปลูกป่า เป็นต้น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการดำเนินงานด้านการสนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้อย่างมีส่วนร่วมในชุมชนท้องถิ่น ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการกระจายอำนาจการจัดการทรัพยากรธรรมชาติแบบล่างขึ้นบน (bottom-up decentralization approach) (บุษิตา, 2559) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 290 (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2544) มอบอำนาจหน้าที่แก่ อปท. ในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในเขตพื้นที่ รวมไปถึงการสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ เฉพาะในกรณีที่น่าจะมีผลกระทบต่ออารยธรรมของประชาชนในพื้นที่ของตน นอกจากนี้ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2555) มาตรา 16 ยังระบุบทบาทหน้าที่ของเทศบาล (ทศ.) และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในการบริหารจัดการระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งครอบคลุมไปถึงเรื่องการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การที่องค์กรจะดำเนินงานให้บรรลุตามแนวนโยบายหรือพันธกิจแห่งรัฐนั้นจำเป็นต้องอาศัยหลักการบริหารจัดการที่ดี (สุรัสวดี, 2543) ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารจัดการอันประกอบไปด้วย การวางแผน (planning) การจัดองค์กร (organizing) การสั่งการ (leading) และการควบคุม (Controlling) (Whitman and Mattord, 2013) ผลการวิจัยของ ปรีชา สุวรรณภูมิ และคณะ (2554) ชี้ว่าการนำองค์กรมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพการทำงานของ อบต. ในภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งครอบคลุมด้านการสื่อสารทำความเข้าใจของผู้บริหารให้กับบุคลากร ความสอดคล้องของนโยบายกับแผนพัฒนา นอกจากนี้ประสิทธิผลยัง

ขึ้นอยู่กับการสร้างการมีส่วนร่วมกับประชาชน โดยการให้ความสำคัญกับความคิดเห็นและความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนนั้น สุชาวลี (2555) พบว่า เพศสถานภาพในชุมชน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ การใช้ประโยชน์จากป่าเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชน ต.วังมะปราง อ.วังวิเศษ จ.ตรัง

อปท. 6 แห่งในเขตอำเภอแม่ออน (อบต.ห้วยแก้ว) และอำเภอดอยสะเก็ด (ทศ. แม่โป่ง ทศ. เทพเสด็จ ทศ.ป่าเมี่ยง ทศ. ลวงเหนือ ทศ.เชิงดอย) ให้การสนับสนุนเชิงนโยบายที่ชัดเจนเพื่อการดูแลรักษาพื้นที่ป่า โดยเฉพาะพื้นที่เขตป่าต้นน้ำ ภายใต้พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แต่ละ อปท. ให้การสนับสนุนชุมชนท้องถิ่นด้านการอนุรักษ์ป่าไม้ในรูปแบบของการให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ การดำเนินกิจกรรม วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งบุคลากรช่วยดำเนินงาน นอกจากนี้ยังสร้างความร่วมมือกับชุมชน หน่วยงาน และเครือข่ายในพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ป่าไม้ ดังนั้น การวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของ อปท. ในการสนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้ของชุมชนท้องถิ่นดังกล่าว โดยศึกษาบทบาทที่สำคัญ 2 ด้าน ได้แก่ บทบาทหน้าที่ด้านการบริหารจัดการ และบทบาทด้านการสร้างการมีส่วนร่วม รวมทั้งศึกษาความคิดเห็นต่อการพัฒนาการดำเนินงานของ อปท. ด้านการสนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้ของชุมชนท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางให้กับ อปท. ในการพัฒนาการบริหารจัดการและการสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการอนุรักษ์ป่าไม้อันเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ

อุปกรณ์และวิธีการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของ อปท. ทั้ง 6 แห่งข้างต้น จำนวนทั้งสิ้น 160 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 45 ของจำนวนประชากร ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดที่สัดส่วนร้อยละ 15-30 (บุญชม, 2535) ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้สถิติ

อ้างอิงมีความคลาดเคลื่อนน้อย (โดยจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวน 72 ราย) สำหรับการศึกษาความคิดเห็นต่อการพัฒนาการดำเนินงานของอปท. ด้านการสนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้ในชุมชนท้องถิ่น มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้มี

ส่วนเกี่ยวข้อง 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารของ อปท. จำนวน 8 คน เจ้าหน้าที่ของ อปท. จำนวน 12 คน และแกนนำชุมชนที่ทำงานร่วมกับ อปท. (ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน และคณะกรรมการอนุรักษ์ป่าไม้) จำนวน 10 คน

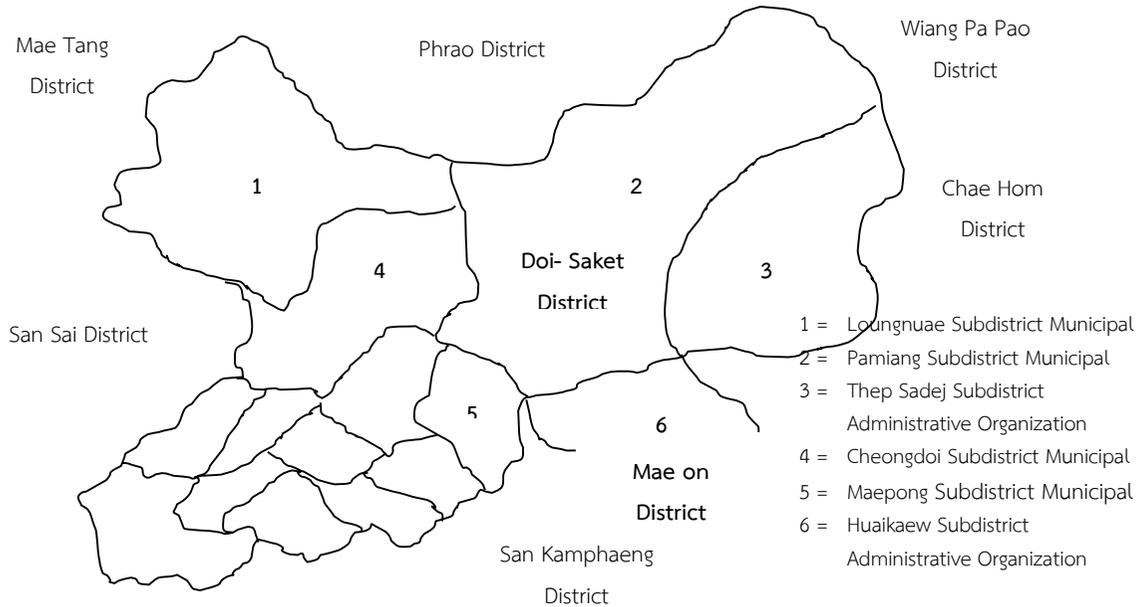

Figure 1 Study area

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นการผสมผสานวิธีการเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยแบ่งออกเป็น การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งมีการใช้แบบสอบถาม (questionnaire) และการสัมภาษณ์ (interview) เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ในการใช้แบบสอบถาม มีวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) จากผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของอปท. 6 แห่ง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 การดำเนินงานด้านการสนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้ในชุมชน ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทหน้าที่ของอปท. ด้านการสนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้ของชุมชนท้องถิ่น และ ส่วนที่ 4 ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการดำเนินงาน สำหรับวิธีการสัมภาษณ์ มีการเลือกสัมภาษณ์ ผู้ที่สามารถให้ข้อมูลได้อย่าง

เฉพาะเจาะจงจากแกนนำชุมชนที่ทำงานร่วมกับ อปท. 6 แห่งๆ ละ 2 คน โดยมุ่งสอบถามความคิดเห็นเพื่อพัฒนาการดำเนินงานของ อปท. ด้านการสนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้ของชุมชนท้องถิ่น

การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ เป็นการทบทวนเอกสารเกี่ยวกับแนวคิดการปกครองส่วนท้องถิ่น การกระจายอำนาจการจัดการทรัพยากรกับบทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แนวคิดการบริหารจัดการองค์กรและการมีส่วนร่วม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง **พื้นที่เป้าหมาย**

การวิจัยนี้อยู่ในขอบเขตพื้นที่ อปท. 6 แห่งของอำเภอแม่ออน และอำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ (ดูแผนภาพที่ 1) ได้แก่ อบต.ห้วยแก้ว อ.แม่ออน อบต.เทพเสด็จ อ.ดอยสะเก็ด เทศบาลตำบลป่าเมียง อ.ดอยสะเก็ด เทศบาลตำบลเชิงดอย

อ.ดอยสะเก็ด เทศบาลตำบลวงเหนือ อ.ดอยสะเก็ด และเทศบาลตำบลแม่โป่ง อ.ดอยสะเก็ด อปท. ทุกแห่งต่างเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการโครงการพัฒนาป่าชุมชนแม่กว้งอันเนื่องมาจากพระราชดำริโดยตำแหน่ง ซึ่งมีการประชุมร่วมกันเป็นประจำทุกเดือนเพื่อการอนุรักษ์พื้นที่ต้นน้ำในป่าชุมชนแม่กว้งร่วมกับตัวแทนชาวบ้าน เครือข่าย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ทั้งนี้โครงการพัฒนาป่าชุมชนแม่กว้งฯ ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2535 เพื่อการฟื้นฟูป่า และป้องกันการบุกรุกทำลายป่า และพื้นที่ป่าชุมชนแม่กว้งเป็นแหล่งต้นน้ำสำคัญของเขื่อนแม่กว้งอุดมธาราที่ส่งจ่ายน้ำเพื่อการเกษตรและการบริโภคแก่ประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ มีการใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ chi-square เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านชุมชน ด้านบุคลากรในอปท. ด้านผู้นำของ อปท. และปัจจัยอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ในการอนุรักษ์ป่าไม้ของ อปท. สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) โดยการกำหนดรหัส จัดหมวดหมู่ข้อมูล เปรียบเทียบข้อมูล และเรียบเรียงเป็นเนื้อหาเชิงพรรณนา

ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ในการสนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้ของชุมชนท้องถิ่น ได้กำหนดขอบเขตของตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

ตัวแปรตาม คือ การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ในการสนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้ของชุมชนท้องถิ่น 2 ด้านได้แก่ ด้านการบริหารจัดการการอนุรักษ์ป่าไม้ (การวางแผน การจัดการ การขึ้นน้ำ และการควบคุม การดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย) และการสร้างการมีส่วนร่วมร่วมกับชุมชน โดยพิจารณาจากการให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ดังกล่าว โดยแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ให้ความสำคัญมาก และน้อย

ตัวแปรอิสระ สามารถแบ่งได้เป็น 4 กลุ่มได้แก่ (1) ปัจจัยด้านชุมชน ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมของชุมชน ศักยภาพของชุมชน ผู้นำชุมชน และความ

เข้มแข็งของเครือข่ายการอนุรักษ์ (2) ปัจจัยด้านบุคลากรใน อปท. ประกอบด้วย ความมีจิตอาสา ศักยภาพ (ทักษะ ประสิทธิภาพ ความรู้) การทุ่มเทเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ และจำนวนเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน (3) ปัจจัยด้านผู้นำหรือผู้บริหาร ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ไกล การให้ความสำคัญ มีความตั้งใจ มุ่งมั่น และมีความเป็นผู้นำ (4) ปัจจัยอื่น ๆ ประกอบด้วย นโยบายของรัฐ และการสนับสนุนของหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องด้านความรู้ ด้านการปฏิบัติการ ด้านงบประมาณ และด้านบุคลากร โดยกำหนดตามการให้ความสำคัญเป็น 2 ระดับ คือ สำคัญมากหรือมีผลมาก และสำคัญน้อยหรือมีผลน้อย

ผลการศึกษา

ข้อมูลพื้นฐานผู้ตอบแบบสอบถามและการดำเนินงานด้านการสนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 72 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 56.9 และเพศชาย จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 43.1 ผู้ที่มีช่วงอายุระหว่าง 30-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 65.3 รองลงมาคือ ช่วงอายุน้อยกว่า 30 ปี และ ช่วงอายุ 40-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.1 และ 12.5 ตามลำดับ สำหรับระดับการศึกษา ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 56.9 รองลงมาคือจบการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 22.2

สำหรับการดำเนินงานด้านการสนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้ในชุมชนท้องถิ่น ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่ เห็นว่า อปท. ให้ความสำคัญกับกระบวนการบริหารจัดการไม่ว่าจะเป็นการวางแผน การจัดการ การขึ้นน้ำ และการควบคุม (ร้อยละ 52.8) นอกจากนี้ ร้อยละ 95.8 ยังเห็นว่า อปท. ได้สร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนเพื่อการอนุรักษ์ป่าไม้ โดยร้อยละ 63.9 ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมดำเนินงาน ร่วมติดตามและประเมินผล อย่างไรก็ตาม ในแง่ความสำเร็จ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่า อปท. ของตนประสบความสำเร็จในการสนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้ในชุมชนท้องถิ่นในระดับมาก (ร้อยละ 54.2) รองลงมาคิดว่า ประสบความสำเร็จในระดับปานกลาง (ร้อยละ 33.3) และประสบความสำเร็จ

ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 12.5) และเมื่อวิเคราะห์ถึงค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมดพบว่า อปท. ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้ในชุมชนท้องถิ่นในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.79)

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ด้านการบริหารจัดการและการสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อสนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้

1) บทบาทหน้าที่ด้านการบริหารจัดการ

ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ด้านการบริหารจัดการของอปท. เพื่อการสนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้ของชุมชนท้องถิ่น โดยใช้ค่าสถิติ chi-square พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ด้านการบริหารจัดการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.10 ประกอบด้วย

ปัจจัยด้านชุมชน ได้แก่ การมีส่วนร่วมของชุมชน ศักยภาพชุมชน ผู้นำชุมชน และความเข้มแข็งของเครือข่ายอนุรักษ์

ปัจจัยด้านบุคลากรในองค์กร ได้แก่ ความมีจิตอาสา การมีทักษะในการทำงาน การมีประสบการณ์ในการทำงาน การมีความรู้ในการทำงาน และการทุ่มเทเวลาให้กับงาน

ปัจจัยด้านผู้นำหรือผู้บริหาร ได้แก่ ความมีวิสัยทัศน์ การให้ความสำคัญของผู้บริหาร การมีความตั้งใจและมุ่งมั่น และการมีทักษะการจัดการ

ปัจจัยด้านอื่น ๆ ได้แก่ การสนับสนุนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านความรู้ ด้านปฏิบัติการ และด้านงบประมาณ

2) บทบาทหน้าที่ด้านการสร้างการมีส่วนร่วม

ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของ อปท. เพื่อการสนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้ของชุมชนท้องถิ่น โดยใช้ค่าสถิติ chi-square พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.10 ประกอบด้วย

ปัจจัยด้านชุมชน ได้แก่ การมีส่วนร่วมของชุมชน ศักยภาพชุมชน ผู้นำชุมชน และความเข้มแข็งของเครือข่ายอนุรักษ์

ปัจจัยด้านบุคลากรในองค์กร ได้แก่ ความมีจิตอาสา การมีทักษะในการทำงาน การมีประสบการณ์ในการทำงาน และการทุ่มเทเวลาให้กับงาน

ปัจจัยด้านผู้นำหรือผู้บริหาร ได้แก่ ความมีวิสัยทัศน์ การให้ความสำคัญของผู้บริหาร การมีความตั้งใจและมุ่งมั่น และการมีทักษะการจัดการ

ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีเพียงตัวแปรเดียว ได้แก่ การสนับสนุนด้านงบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของ อปท. ทั้งด้านการบริหารจัดการและการสร้างการมีส่วนร่วม เพื่อการสนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้ของชุมชนท้องถิ่น แสดงในตารางที่ 1

Table 1 Factors associated to the performances of local administration organization in encouraging management and participation for forest conservation of local communities

Factors	Performances of Management		Performances of Participation	
	Chi-square	P value	Chi-square	P value
Local Community				
1. participation	3.853	.050	7.740	.005
2. capacity of community	4.254	.039	2.933	.087
3. community leader	14.522	.000	18.535	.000
4. strength of conservation network	6.084	.014	5.961	.015
Organization Staff				
5. volunteer spirit	7.252	.007	5.309	.021
6. skill	4.391	.036	3.780	.052
7. work experience	4.295	.038	2.713	.100
8. knowledge	3.425	.064	0.316	.574 ns
9. devotion	6.970	.008	3.402	.065
10. adequate staff	2.269	.132ns	1.307	.253
Organization Leader				
11. vision	8.527	.003	9.696	.002
12. giving priority to forest conservation	8.862	.003	15.315	.000
13. intention and endeavor	7.165	.007	12.419	.000
14. managerial skill	4.458	.035	5.827	.016
Others				
15. national policy	0.775	.379 ns	1.683	.194 ns
16. knowledge support from related agencies	1.180	.277 ns	0.402	.526 ns
17. implementation support from related agencies	3.641	.056	2.007	.157 ns
18. financial support from related agencies	4.364	.037	3.677	.055
19. staff support from related agencies	3.825	.050	1.720	.190 ns

Note - ns = not statistically significant at 90% confidence level

ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการดำเนินงานของ อปท.

ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของ อปท. รวมทั้งแกนนำชุมชน เสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของ อปท. ด้านการสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในชุมชนท้องถิ่น ตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ดังต่อไปนี้

ด้านการจัดสรรงบประมาณ

ที่ผ่านมา มีการจัดสรรงบประมาณให้เท่ากันหมดทำให้หมู่บ้านขนาดเล็กได้เปรียบหมู่บ้านขนาดใหญ่ อปท. จึงควรจัดสรรงบประมาณให้แต่ละชุมชนอย่างเหมาะสม เช่น พิจารณาความแตกต่างของหมู่บ้านในการ

จัดสรรงบประมาณการป้องกันไฟป่า ได้แก่ จำนวนประชากร พื้นที่การดูแลป่า และระยะทางการทำแนวป้องกันไฟป่า เป็นต้น

อปท. ควรให้การสนับสนุนกิจกรรมสร้างสรรค์ที่ใช้งบประมาณน้อยแต่มีประสิทธิผลมาก หรือขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมจากหน่วยงานอื่น

อปท. ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณด้านอุปกรณ์และเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนด้านการอนุรักษ์ป่าไม้ของชุมชนอย่างเพียงพอ เช่น รถดับเพลิง อุปกรณ์ช่วยดับไฟป่า

ด้านบุคลากร

อปท. ควรเพิ่มศักยภาพผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานใน อปท. อยู่เสมอ เช่น ความรู้ กฎระเบียบ ทักษะการทำงานกับชุมชน การจัดการกระบวนการกับชุมชน การติดต่อประสานงานกับเครือข่าย และวิธีการปฏิบัติงาน

อปท. ควรจัดสรรให้มีเจ้าหน้าที่หรือนักวิชาการเฉพาะด้านป่าไม้อย่างเพียงพอ เพื่อให้รับผิดชอบงานด้านการอนุรักษ์ป่าไม้เป็นหลัก สามารถทุ่มเทเวลาให้กับการทำงานได้อย่างเต็มที่และเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ที่สำคัญ คือ รับผิดชอบในการวางแผน ยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติการด้านการอนุรักษ์ป่าไม้ได้อย่างจริงจังและเป็นรูปธรรมมากขึ้น

ด้านเครือข่าย

อปท. ควรผลักดันการสร้างเครือข่ายชุมชนและหน่วยงานใหม่ พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพเครือข่ายที่มีอยู่เดิมให้เข้มแข็ง (เช่น เครือข่ายลุ่มน้ำกวาง) ทั้งในระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด เพื่อเชื่อมแกนนำชุมชน หน่วยงาน และงบประมาณในการช่วยกันดูแลรักษาป่าไม้ รวมทั้งลดความขัดแย้งจากการอนุรักษ์ข้ามเขตพื้นที่

อปท. ควรเร่งประสานกับภาคเอกชนที่เข้าไปใช้ประโยชน์จากดิน น้ำ และป่าของชุมชนให้มีส่วนร่วมกับเครือข่ายการอนุรักษ์ป่าไม้สู่การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

อปท. ควรสร้างการมีส่วนร่วม กับสถาบันการศึกษา เพื่อให้ช่วยสนับสนุนการพัฒนา ศักยภาพของบุคลากร อปท. และแกนนำชุมชน ในแง่ การให้ความรู้และทักษะ ตลอดจนสนับสนุนการมีส่วนร่วมของนักศึกษาในกิจกรรมอนุรักษ์ป่าไม้ของชุมชน รวมทั้งการศึกษาวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการทำงาน of ชุมชน

อปท. ควรสร้างอุดมการณ์ และทิศทางร่วมในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติระหว่างชุมชนเมือง ชุมชนชนบท ชุมชนติดเขตป่า ชุมชนไม่ติดเขตป่า และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ไปจนถึงปลายน้ำ เพื่อการจัดการอย่างบูรณาการ

ด้านกลยุทธ์การดำเนินงาน

อปท. ควรมุ่งเน้นให้ชุมชนเป็นแกนหลักในการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ป่าไม้ โดย อปท. ยังคงบทบาทของผู้ติดตามสนับสนุนที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

อปท. ควรเน้นการพัฒนาศักยภาพแกนนำชุมชนในการบริหารจัดการและอนุรักษ์ป่าไม้ รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ป่าอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การวางแผน การตัดสินใจ การดำเนินงาน การติดตามและประเมินผล

อปท. ควรปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดการดินน้ำป่าเพื่อลดภาวะโลกร้อน การจัดการกับผู้ลักลอบตัดไม้ การจัดการกับปัญหาขยะ การลดการใช้สารเคมีเพื่อการเกษตร

อปท. ควรเข้าไปปรับทราบปัญหาและความต้องการของชุมชนมากขึ้น เช่น การเข้าร่วมการประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน

อปท. ควรทำงานอย่างยืดหยุ่น ภายใต้กรอบของกฎหมายการกระจายอำนาจและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

อปท. ควรมีการติดตามประเมินผลการทำงานด้านการอนุรักษ์ป่าไม้อย่างจริงจังและเป็นระบบ เพื่อการวิเคราะห์และปรับปรุงการทำงานได้อย่างสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของชุมชน

ด้านข้อมูล

ควรจัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ป่าไม้อย่างเป็นระบบ เช่น ข้อมูลพื้นฐานชุมชน เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ป่าไม้ และแหล่งน้ำ ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์และวางแผนการดำเนินงานได้อย่างชัดเจน เช่น ควรสนับสนุนหรือกำหนดขอบเขตป่าชุมชน ป่าอนุรักษ์ และสวนพฤกษศาสตร์

วิจารณ์

บทบาทหน้าที่ของ อปท. ในการสนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้ให้กับชุมชนท้องถิ่นด้านการบริหารจัดการ และการสร้างการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับปัจจัยภายในและภายนอกองค์กรอย่างมีนัยสำคัญ ปัจจัยภายใน ได้แก่ ผู้นำและบุคลากรภายใน อปท. ผู้นำองค์กรจะต้องมีวิสัยทัศน์ ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ มีความ

ตั้งใจและมุ่งมั่นในการดำเนินงาน และมีทักษะด้านการบริหารจัดการ สำหรับบุคลากรจำเป็นต้องมีจิตอาสา ทักษะ ประสบการณ์ ความรู้ และความทุ่มเทในการทำงาน ทั้งนี้ ผู้นำเป็นองค์ประกอบหนึ่งของหลักการบริหารจัดการงานให้มีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2548) และเป็นหัวใจสำคัญของการนำองค์กรไปสู่เป้าหมาย (สุรัสวดี, 2543) ในทำนองเดียวกัน บุคลากรในองค์กรจัดเป็นทรัพยากรพื้นฐานหนึ่งของการบริหารจัดการองค์กรให้บรรลุเป้าหมาย ดังที่ มุทิตา (2558) พบว่า เทศบาลนครรังสิต กรุงเทพฯ จำเป็นต้องมีระบบการบริหารและพัฒนาทรัพยากรเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม อย่างไรก็ตามการพบว่าความรู้ของบุคลากรไม่มีความสัมพันธ์กับบทบาทหน้าที่ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมยังมีนัยยะสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วม ที่มุ่งเน้นให้ชุมชนท้องถิ่นหรือผู้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรเป็นผู้ร่วมแลกเปลี่ยนปัญหาร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมบริหารจัดการ และร่วมรับผลประโยชน์ (Padgee et al., 2006) ดังนั้นการสร้างการมีส่วนร่วมจึงต้องการบุคลากรที่มีจิตอาสา มีทักษะเฉพาะ และมีความทุ่มเทในการสร้างความเข้าใจและจัดกระบวนการมีส่วนร่วมในชุมชนท้องถิ่น ดังที่มีข้อเสนอแนะให้ อปท. พัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านการทำงานกับชุมชนท้องถิ่นอย่างมีส่วนร่วม

สำหรับปัจจัยภายนอกที่สัมพันธ์กับการบริหารจัดการและการสร้างการมีส่วนร่วม ได้แก่ ชุมชนท้องถิ่นและการสนับสนุนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชนท้องถิ่นหมายถึงการมีส่วนร่วมของชุมชน ศักยภาพชุมชน ผู้นำชุมชน และความเข้มแข็งของเครือข่าย ข้อค้นพบนี้แสดงนัยยะของผู้เกี่ยวข้องกับชุมชนท้องถิ่นที่ควรเข้าไปมีส่วนร่วมกับ อปท. ในการบริหารจัดการด้านการอนุรักษ์ป่าไม้ นัยยะนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะที่ต้องการให้ อปท. ปรับกลยุทธ์ในการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นให้มากขึ้นโดยการเสริมสร้างศักยภาพแกนนำชุมชน และส่งเสริมให้ชุมชนเป็นผู้มีบทบาทด้านการอนุรักษ์ป่าโดยตรง อีกทั้งให้ชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผน การตัดสินใจ การดำเนินงาน และการติดตามประเมินผล นอกจากนี้ อปท. ยังสามารถ

สนับสนุนการมีส่วนร่วมกับชุมชนด้านการอนุรักษ์ป่าไม้ในรูปแบบอื่น ดังเช่นในพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติ ต.ทุ่งพระยา อ.สนามชัยเขต จ.ฉะเชิงเทรา รูปแบบกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมประกอบด้วย 1) การทำงานแบบสามประสานระหว่างนักวิชาการ ชุมชนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่รัฐ 2) การสร้างกิจกรรมเรียนรู้ 3) การริเริ่มโครงการที่สามารถปฏิบัติได้จริง 4) การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และ 5) การพัฒนาสถาบันชุมชน (ดาวส่องแสง แต่แสง, 2558)

สรุป

ผลการวิจัยชี้ว่า การดำเนินงานสนับสนุนให้ชุมชนท้องถิ่นอนุรักษ์ป่าไม้ของ อปท. ขึ้นกับผู้บริหารความพร้อมของบุคลากร ศักยภาพชุมชน และการสนับสนุนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ผู้บริหารอปท. จำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์การอนุรักษ์ป่าไม้ให้ชัดเจนและนำการบริหารจัดการองค์กรไปสู่เป้าหมายอย่างมุ่งมั่น รวมทั้งให้ความสำคัญกับการกระตุ้นจิตสำนึกของบุคลากรต่อบทบาทหน้าที่การสนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้ในชุมชนท้องถิ่น และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้สามารถปฏิบัติการเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่นได้อย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกัน อปท. ควรหนุนเสริมศักยภาพของแกนนำชุมชนท้องถิ่นและเครือข่ายอนุรักษ์ป่าไม้ภายในชุมชนท้องถิ่น ตลอดจนแสวงหาภาคีความร่วมมือและประสานทรัพยากรกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ป่าไม้ นอกจากนี้ อปท. ควรพิจารณาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ค้นพบ ได้แก่ การจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม การสื่อสารประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง การปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การดำเนินงานอย่างสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่น และการพัฒนาฐานข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ป่าไม้

กิตติกรรมประกาศ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินโครงการวิจัย เรื่อง บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในชุมชนท้องถิ่น สนับสนุนโดยฝ่ายยุทธศาสตร์และปีที่ 5 ฉบับที่ 3 ประจำเดือน กันยายน - ธันวาคม (2560) 594

ประสานงานวิจัย สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการ การเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ คณะผู้วิจัยจึง ขอขอบพระคุณผู้ให้การสนับสนุนมา ณ โอกาสนี้ สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของ อปท. ทุกท่าน รวมทั้งแกนนำชุมชนภายใต้การปกครองของ อปท. ทุกแห่ง ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการวิจัยนี้ ได้แก่ เทศบาลตำบลแม่โป่ง เทศบาลตำบลป่าเมี่ยง เทศบาล ตำบลหลวงเหนือ เทศบาลตำบลเชิงดอย องค์การบริหาร ส่วนตำบลเทพเสด็จ อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ และ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว อ.แม่ออน จ.เชียงใหม่

เอกสารอ้างอิง

ดาวส่องแสง แต่เฮง. 2558. การพัฒนารูปแบบ กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ จัดการทรัพยากรป่าไม้: กรณีศึกษาเขตป่า สงวนแห่งชาติ ตำบลทุ่งพระยา อำเภอสนาม ชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา. วารสารวิจัยราชภัฏ พระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 10(2): 17-32.

บุญชม ศรีสะอาด. 2535. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. สุวีริยาสาส์น, กรุงเทพฯ. 168 หน้า.

บุษิตา สังข์แก้ว. 2559. บทสำรวจวรรณกรรมสากลเพื่อ การคิดทบทวน: การพัฒนาการกระจายอำนาจ และนโยบายการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ. วารสารการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต. 4(1): 1-17.

ปรีชา สุวรรณภูมิ สุทธนู ศรีไสย์ จินต์ วิภาตะกัลป์ และสุ พจน์ บุญวิเศษ. 2554. วารสารสมาคมนักวิจัย. 16(3): 102-117.

มุทิตา วรกุลยากุล. 2558. ความสำเร็จในการบริหารงาน ของเทศบาลนครรังสิต ปทุมธานี. วารสารวิทย บริการ 24(1): 144-158.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. 2555. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการ กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ.2542. (ระบบออนไลน์). [http://www.cmcity.go.th/cmcity/images /document/KM_Law/Law0005.pdf](http://www.cmcity.go.th/cmcity/images/document/KM_Law/Law0005.pdf). (5 เมษายน 2559)

595 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสนับสนุนการอนุรักษ์ ป่าไม้ของชุมชนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ. (มปป). สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559. (ระบบออนไลน์). http://www.nesdb.go.th/Portals/0/news /plan/p11/SummaryPlan11_thai.pdf. (4 เมษายน 2559).

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. 2548. คู่มือเทคนิคและวิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่ ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management). สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาระบบราชการ, กรุงเทพฯ. 57 หน้า.

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. 2544. หนังสือรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักเลขาธิการวุฒิสภา, กรุงเทพฯ. 318 หน้า.

สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. 2557. แผนปฏิบัติการพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้ สำนัก บริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 ตามแผนแม่บท พิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชาติ. (ระบบออนไลน์). แหล่งข้อมูล: <http://www.fca16.com/uploaded/web master/files/Strategy%20Plan%20NPCO. pdf> (5 เมษายน 2559).

สุขาวลี ชูเอน. 2555. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ จัดการป่าชุมชน. วารสารวิทยบริการ 23(3): 43-53.

สุรัสวดี ราชกุลชัย. 2543. การวางแผนและการควบคุม ทางการบริหาร. จามจุรี, กรุงเทพฯ. 487 หน้า.

Agrawal, A. and E. Ostrom. 2001. Collective action, property rights, and decentralization in resource use in India and Nepal. Politics & Society 29(4): 485-514.

- Hartter, J. and S. J. Ryan. 2010. Top-down or bottom-up?: Decentralization, natural resource management, and usufruct rights in the forests and wetlands of western Uganda. *Land Use Policy* 27(3): 815-826.
- Larson, A. M. 2002. Natural resources and decentralization in Nicaragua: Are local governments up to the job?. *World Development* 30(1): 17-31.
- Padgee, A., Y. Kim and P. J. Daugherty. 2006. What makes community forest management successful: a meta-study from community forests throughout the world. *Society and Natural Resources* 19(1): 33-52.
- Schwartzman, S., A. Moreira and D. Nepstad. 2000. Rethinking tropical forest conservation: perils in parks. *Conservation Biology* 14(5): 1351-1357.
- Whitman, E. M. and J. H. Mattord. 2013. *Management of information security*. 4th ed. Cengage Learning, United States. 565 pages.
-

Factors Associated with the Performance of Local Administration Organizations in Encouraging Forest Conservation by Local Communities, Chiang Mai Province

Katesuda Sitthisuntikul^{1}, Varaporn Punyawadee¹
and Pradtana Yossuck²*

¹Faculty of Economics, Maejo University, Chiang Mai 50290

²School of Administrative Studies, Maejo University, Chiang Mai 50290

*Corresponding author: ktieng71@hotmail.com

(Received: 26 September 2016; Accepted: 20 February 2017)

Abstract: Local administration organizations have been authorized to encourage forest conservation by local communities. This study aims to analyze the factors associated with and opinions about the performance of local administration organizations in encouraging forest conservation by local communities. Management and promoting participation of local communities are important areas of encouragement that lead to the achievement of the goals of conservation. Data were collected by questionnaire and interview with participants from six local administration organizations in Doi Saket and Mae On Districts, Chiang Mai. The results of the Chi-Square test indicate the factors associated with the management performance of local administration organizations at the 0.10 significance level, including 1) local communities: participation, community capacity, community leader, and strength of conservation network 2) organization staff: volunteer spirit, skill, experience, knowledge, and dedication 3) organization leader: vision, work priority, intention and endeavor, and managerial skill and 4) others: implementation support, financial support, and staff support from related agencies. Similar factors were also significantly related to the performance of local administration organizations in promoting participation in forest conservation, except for knowledge of organization staff, and implementation and staff support from related agencies. In addition, findings from our interviews suggest that several factors were necessary for improving the performance of local administration organizations in forest conservation. These included, in order, the allocation of appropriate budget, efficient communication, improvement of staff competency, networking, new strategies to encourage local communities, and development of foundational databases.

Keywords: Local administration organization, forest conservation, local communities

บทคัดย่อ: องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการสนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้อย่างมีส่วนร่วมในชุมชนท้องถิ่น การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของ อปท. ด้านการสนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้ของชุมชนท้องถิ่น และศึกษาความคิดเห็นต่อการพัฒนาการดำเนินงานของ อปท. ด้านการสนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้ของชุมชนท้องถิ่น โดยบทบาทสำคัญที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายการอนุรักษ์ประกอบไปด้วยบทบาทด้านการบริหารจัดการและบทบาทด้านการสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับ อปท. 6 แห่งใน อ.ดอยสะเก็ด และ อ. แม่จัน จ.เชียงใหม่ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ chi-square ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10 พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทหน้าที่ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านชุมชน – การมีส่วนร่วม ศักยภาพชุมชน ผู้นำชุมชน ความเข้มแข็งของเครือข่ายอนุรักษ์ 2) ปัจจัยด้านบุคลากรในองค์กร – ความมีจิตอาสา ทักษะ ประสิทธิภาพ ความรู้ ความทุ่มเท 3) ปัจจัยด้านผู้นำขององค์กร – ความมีวิสัยทัศน์ การให้ความสำคัญ ความตั้งใจและมุ่งมั่น ทักษะการจัดการ และ 4) ปัจจัยด้านอื่น ๆ – การสนับสนุนด้านปฏิบัติการ ด้านงบประมาณ และด้านบุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทหน้าที่ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยชุดเดียวกับด้านการบริหารจัดการ ยกเว้นปัจจัยด้านความรู้ของบุคลากรในองค์กร การสนับสนุนด้านปฏิบัติการ และการสนับสนุนจากบุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่มีผลต่อการสร้างการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนข้อคิดเห็นด้านการพัฒนาการดำเนินงานของ อปท. ได้แก่ การจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม การเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสาร การพัฒนาบุคลากร การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ การปรับกลยุทธการสนับสนุนชุมชน และการพัฒนาฐานข้อมูลที่เป็นไปตามลำดับ

คำสำคัญ: องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น การอนุรักษ์ป่าไม้ ชุมชนท้องถิ่น

Introduction

Tropic forest destruction is an urgent problem with direct impacts on biological diversity, forest products and climate change. Dry conditions are often the cause of forest fires in the Amazon region, Southeast Asia and Mexico, exacerbating the situation with unintended impacts from forest destruction (Schwartzman *et al.*, 2000). Decentralization from local governments to the central authorities is one approach that has been used in forest management, particularly in developing countries, to increase participation of rural communities and sharing of benefits of forest protection among local stakeholders (Agrawal and Ostrom, 2001). Many countries in Latin America, Asia and Africa are calling for increased participation and responsibility for local government authorities in forest management (Larson, 2002). For example,

in the eastern African country of Uganda, there are laws allowing local governments to plan and implement development activities including forest protection. This also includes a mandate for village chiefs to create rules for forest management based on traditional institutions and practices, under the supervision of the National Environment Management Authority (NEMA) (Hartter and Ryan, 2010).

In Thailand there has been a marked loss of forest area because of economic development and urban expansion. The average annual rate of loss was 520,000 Acres. In 2013, remaining forest cover equaled 31.8% of the total land area of Thailand (approximately 40,840,000 Acres), compared to 1961, when forest area was 53% of the national total (approximately 68,400,000 Acres). This loss of forest has impacts on ecosystems and biological diversity (Office

of The National Economic and Social Development Board, 2016), as well as the existence of people and the economic development of the nation. It is also related to climate change, drought, flash and other flooding, landslides and outbreak of disease (The National Park, Wildlife and Plant Conservation Department, Chiang Mai Office, 2014). Because of these reasons, the government has taken interest in the protection, rehabilitation and conservation of forests, in conjunction with a national development that will stabilize the natural resource and environmental foundations of the country. This was established as a national strategy in the 11th National Economic and Social Development Plan, and promotes the participation of local people and communities in forest management, creation of conservation and protection networks, and the rehabilitation and planting of forests, among others.

Local administration organizations (LAO) are one agency that has legal rights and responsibilities in the performance of support for participatory community forest protection. This is one form of bottom-up decentralized natural resource management (Sungkaew, 2016). Article 290 of the Constitution of the Kingdom of Thailand 1997 allocated authority to local government organizations in the management, maintenance and utilization of natural and environmental resources in their area of jurisdiction (The Secretariat of the Senate, 2001). This includes also the creation of participatory processes for the involvement of local communities in the management of natural resources, especially in cases where there may be

impacts on the lives of the local people in their jurisdiction. Moreover, the Decree on the Planning and Processes for Decentralization to Local Administration Organizations 2000. (Office of The Council of State, 2012) Article 16, establishes the roles of municipality, and administrative organizations (TAO) in the management of public service systems for the benefit of the local people, which are related to the management, maintenance and utilization of forests, land, natural resources and the environment.

If an organization is to carry out activities in accordance with national policy and responsibilities, it must rely on good management practices (Ratchakulchai, 2003). This relates to the management processes of planning, organizing, leading and controlling (Whitman and Mattord, 2013). The research of Suvarnabhumi *et al.* (2011) pointed out that leadership of organizations is important for the effectiveness of TAOs in the lower north, in connection with communication between managers and staff and the appropriateness of policy and development plans. In addition, effectiveness also depends upon the creation of participatory processes that recognize the importance of the opinions and needs of the people or stakeholders receiving government services. With regards to community participation, Chuen (2012) found that gender, social standing in the community, number of household members, access to information, and knowledge of benefits from forest use are factors that influenced community participation in Wangmaphrang

subdistrict, Wangwiset district, Trang province.

Six local administration organizations in Mae On district (Huai Kaew TAO) and Doi Saket district (Mae Pong municipality, Thepsadet municipality, Pa Miang municipality, Luang Nua municipality, and Choeng Doi municipality) provide clear policy support to the management of forest areas, particularly watershed forests, under Municipal Decree of 1953 and the Decree of subdistrict and TAO of 1994. Each LAO provides support to communities for forest conservation, in the form of information and knowledge, activity implementation, as well as materials and equipment. Staff provide direct support to activities, and the support system also works to create collaborations between communities, government agencies and networks in each locality in forest conservation. The objective of the current research is to analyze the factors related to the activities of LAOs in providing support for forest conservation in local communities. We investigate two major roles: roles in management and roles in the creation of participatory processes. In addition, we explore opinions about the development of

LAO activities in supporting community forest conservation. This will contribute to the development of LAO management services and community participation in forest conservation, which is one of the strategies towards national development.

Materials and Methods

Target area

This research was conducted in 8 LAO areas in Mae On district and Doi Saket district, in Chiang Mai province (Figure 1) – in Mae On district: Huai Kaew TAO, in Doi Saket district: Thepsadet TAO, Pa Miang municipality, Choeng Doi municipality, Luang Nua municipality, and Mae Pong municipality. Each of these is a member of the committee of the Khun Mae Kuang forest development project, a royal initiative which has regular monthly meetings. The project aims to protect the watershed area of the Khun Mae Kuang forest, and has representation of villagers, networks and concerned agencies in the locality. The project was established in 1992 to rehabilitate the forest and prevent further forest destruction, as the forest area is an important water source for the Khun Mae Kuang dam, which provides water for agriculture and consumption for people in Chiang Mai and Lamphun provinces.

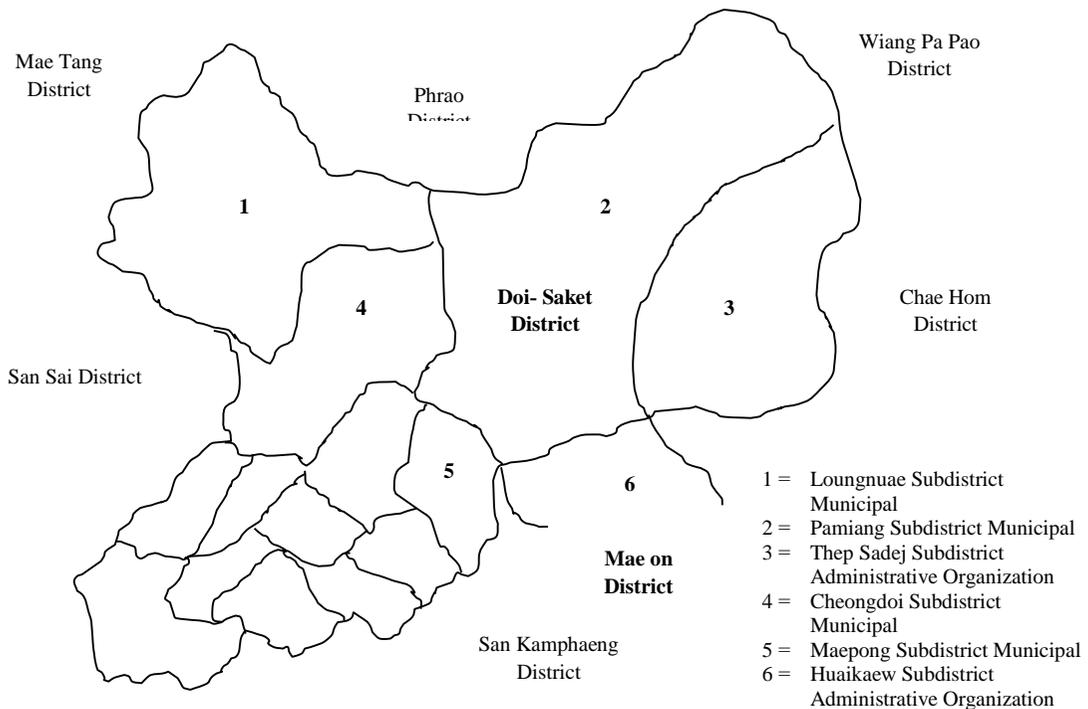

Figure 1 Study area

Population and Sampling

The target population is managers and officials from the 6 LAOs mentioned above, in total 160 people. A sample size of 45% of the total population was defined, which is higher than the established principle of 15-30% (Srisa-art, 1992), in order to enable use of statistical data with low deviation (groups have 72 people in this study). The survey of opinions about the development of LAO activities in the support of community forest conservation included gathering of information through interviews with three stakeholder groups – LAO managers (8 people), LAO officials (12 people) and community leaders working the LAO (village headman, village committee and forest conservation committee – 10 people).

Data collection methods

Data collection included both qualitative and quantitative methods. Primary data collection was done through questionnaires and interviews. Questionnaires were done using simple random sampling of LAO managers and officials in the 6 areas. The questionnaires were divided into 4 sections – 1) general information of person answering questionnaire 2) involvement in implementation of community forest conservation support activities 3) factors related to the role of LAOs in support of community forest conservation support activities and 4) opinions and recommendations for the development of activities. With regards to interviews, people were selected based on their ability

to provide information, particularly the leaders who could provide detailed information of their work together with the LAOs in the 6 areas. Two individuals were selected for opinions about the development of activities of the LAO in providing support to community forest conservation.

Secondary data collection included review of existing documentation on the thinking of local administration, decentralization of natural resources management, the roles of LAOs in conservation of natural resources and environment, institutional management and participation, and other related research.

Data analysis

Descriptive statistical analysis was the main method of qualitative data analysis, including frequency percentage, average and statistical inference. Chi-square was used to analyze the relationship between community, LAO staff, LAO leadership and other factors related to the implementation of LAO activities to support community forest conservation. Analysis of qualitative data used content analysis, through coding, classification, comparison and synthesis for descriptive material.

The variables for analysis of the factors related to LAO support to community forest conservation activities were defined in the following manner. Dependent variables included two aspects of implementation roles in support for community forest conservation, management of forest conservation (planning, management, leading and controlling towards the achievement of objectives) and the creation of participatory processes. These were considered according to the criteria of how much or

little importance was given to implementation according to the roles and responsibilities defined.

Independent variables were divided into four groups: 1) community factors, consisting of community participation, capacity of community and leaders, and strength of conservation networks; 2) LAO staff factors, consisting of spirit of voluntarism (vision, experience and knowledge), commitment of time in carrying out responsibilities, and number of officials assigned to implementation; 3) manager or leader factors, consisting of long-term vision, dedication, commitment, persistence and leadership; and 4) other factors, consisting of state policies and support from agencies or other involved organizations, in terms of information, implementation, budget and human resources. These factors were assessed on a two-level scale of high importance/effectiveness or low importance/effectiveness.

Results

General information of person answering questionnaire and implementing support activities for community forest conservation

Of the total 72 people that answered the questionnaire, the majority was female (41 people) or 56.9% of respondents. The number of male respondents was 31 or 43.1%. Respondents between 30-40 years of age were 65.3% while respondents under 30 years of age were 18.1% and respondents between 40-50 years of age were 12.5%. Most of the respondents finished bachelor level college education, comprising 56.9% of the sample. The percentage of the sample finishing master's level education was 22.2%.

Regarding the implementation of activities to support community forest conservation, respondents felt that LAOs valued the processes of management, across the board, including planning, management, leading and controlling (52.8%). Additionally, 95.8% of the sample felt that the LAOs had created processes for participation of local people in forest conservation. Moreover, 63.9% responded that the LAOs achieved community participation in planning, decision making, offering opinions and ideas, implementation, and assessment. In any case, we find that most respondents felt that their own LAO success in supporting local communities in forest conservation at the level of ‘highly successful’ (54.2%) while others found it to be ‘somewhat successful’ (33.3%) and ‘not successful’ (12.5%). When these scores are averaged, we find that the respondents found the support to be ‘very successful’ (average score 3.79).

Factors related to performance of roles and responsibilities in management and creating participatory processes

1) Management responsibilities

Chi-square was used to analyze factors related to performance of management roles and responsibilities of LAOs in their support of community forest conservation activities, it was found that these factors were statistically significant at a level of 0.10, including:

- Community factors: participation of communities, community capacity, leadership, strength of conservation networks
- LAO staff factors: spirit of voluntarism, vision in work

responsibilities, experience, knowledge of work, and time commitment to work

- Manager or leader factors: vision, dedication, commitment and persistence and management style
- Other factors: support from concerned agencies in terms of knowledge, implementation and budget

2) Participation creation responsibilities

Chi-square was used to analyze factors related to performance of participation creation roles and responsibilities of LAOs in their support of community forest conservation activities, it was found that these factors were statistically significant at a level of 0.10, including:

- Community factors: participation of communities, community capacity, leadership, strength of conservation networks
- LAO staff factors: spirit of voluntarism, vision in work responsibilities, experience, knowledge of work, and time commitment to work
- Manager or leader factors: vision, dedication, commitment and persistence and management style
- Other factors: only included budget support from concerned agencies

The results of the analysis of performance of roles and responsibilities in terms of management and creation of participation are summarized in Table 1

3) Opinions about development of activities

Managers, officials, and community leaders offered their opinions regarding the development of activities by LAOs to support community forest

conservation. The most important issues identified are discussed below.

4) Budgeting

In the past, budget allocations were made equally across all villages, so that smaller villages had an advantage over larger villages. Thus the LAOs feel that they should provide budgets to communities in a more appropriate way. For example, there should be consideration of the difference between the different villages for allocation of fire protection budgets, according to the number of people, the area of forest being taken care of, and the distance of fire breaks that need to be constructed.

LAOs should provide budget to activities that are innovative, and are more effective for less expense, or have co-funding from other agencies.

LAOs should consider providing budgetary support to equipment purchases that will be sufficient for communities, such as fire extinguishing vehicles, and other tools that assist in putting out fires.

5) Communication

There should be increased and extensive communication between both villages that are located adjacent to forest areas as well as those that are not. It is especially important to work with more remote villages in order to increase understanding and raise their sense of ownership of forests and the ongoing importance of forests. This includes provision of updates on forest management activities by village, subdistrict, district, province and network so that cooperation on forest conservation can be increased.

Table 1 Factors associated with the performance of local administration organizations in encouraging management and participation for forest conservation of local communities

Factors	Performances of Management		Performances of Participation	
	Chi-square	P value	Chi-square	P value
Local Community				
1. participation	3.853	0.050	7.740	0.005
2. capacity of community	4.254	0.039	2.933	0.087
3. community leader	14.522	0.000	18.535	0.000
4. strength of conservation network	6.084	0.014	5.961	0.015
Organization Staff				
5. volunteer spirit	7.252	0.007	5.309	0.021
6. skill	4.391	0.036	3.780	0.052
7. work experience	4.295	0.038	2.713	0.100
8. knowledge	3.425	0.064	0.316	0.574 ns
9. devotion	6.970	0.008	3.402	0.065
10. adequate staff	2.269	0.132ns	1.307	0.253
Organization Leader				
11. vision	8.527	0.003	9.696	0.002
12. giving priority to forest conservation	8.862	0.003	15.315	0.000
13. intention and endeavor	7.165	0.007	12.419	0.000
14. managerial skill	4.458	0.035	5.827	0.016
Others				
15. national policy	0.775	0.379 ns	1.683	0.194 ns

Table 1 Factors associated with the performance of local administration organizations in encouraging management and participation for forest conservation of local communities

Factors	Performances of Management		Performances of Participation	
	Chi-square	P value	Chi-square	P value
16. knowledge support from related agencies	1.180	0.277 ns	0.402	0.526 ns
17. implementation support from related agencies	3.641	0.056	2.007	0.157 ns
18. financial support from related agencies	4.364	0.037	3.677	0.055
19. staff support from related agencies	3.825	0.050	1.720	0.190 ns

Note - ns = not statistically significant at 90% confidence level

Personnel

LAOs should constantly strengthen capacity of managers and officers that implement the work of the LAOs, particularly in such areas as knowledge of regulations, attitudes in working with communities, carrying out work processes with communities, monitoring together with networks, and methods for implementing their work.

LAOs should allocate sufficient staff or specialist resources to forest management tasks so that core responsibilities are implemented successfully. They must be able to commit sufficient time to the tasks, and be able to keep involved in these on a constant basis. The most important factor is taking responsibility from strategic planning stages up to implementation of conservation activities in a more effective and coherent way.

Networks

LAOs should encourage the formation of community networks and the establishment of new organizations. Moreover, capacities of existing networks should be strengthened (such as the Nam Kuang Watershed Network) at the subdistrict, district and provincial

levels. This will help to facilitate between the leaders of communities, as well as budgets to assist in management and protection of forests. It is also hoped that these will help reduce conflict from forest management issues that cross local boundaries.

LAOs should prioritize coordination with the private sector actors that are utilizing land, forest and water resources of the communities, facilitating participation with forest management networks to ensure that benefits are sustainable.

LAOs should create opportunities for educational institutions to participate and assist in the support of capacity development for LAO staff and local leaders. These institutions can provide information and experience, as well as facilitating students’ participation in forest conservation activities at the community level. Furthermore, research activities that are of use to the communities should be developed locally.

LAO should create ideas and directions for collaboration on natural resources issues between communities in rural and urban areas, communities adjacent to and non-adjacent to forest

areas, and other involved agencies. These collaborations should stretch from the upper watershed areas, to midwater shed areas all the way to the lower watersheds, in order to achieve integrated management.

Implementation strategies

LAOs should aim to make communities the basis for implementation of forest conservation activities, while LAOs themselves should still retain a monitoring role and continue to provide support appropriately as needed by the communities.

LAOs should aim to develop capacity of community leaders in the management and conservation of forests, increasing opportunities for continued participation in these activities, from the planning phases through the related decision making processes in implementation, monitoring and assessment.

LAOs should modify and improve implement continuously in accordance with environmental problems such as soil, water and forest management for reducing global warming, timber smuggler management, soil management and reducing chemical use in agriculture.

LAOs should continuously modify and develop their implementation methods in ways that are appropriate from the communities' points of view, such as participation in village regular meetings.

LAOs should increase the resilience of their work, under the legal framework of decentralization and other related regulations.

LAOs should carry out monitoring and assessment of implementation of forest conservation

activities in a genuine and systematic way in order to analyze and improve these activities and bring them into line more with community needs.

Information

Forest management databases should be created systematically, including databases covering economics, society, environment, forests and water. These will increase the information available for analysis and use in planning, in activities such as the delineation of community forest areas, conservation forests and botanical gardens.

Discussion

The roles of LAOs in supporting the forest management activities of local communities in management and participation are related to internal and external factors. The important internal factors include leaders and staff within the LAO. Leaders should have vision, place priority on forest conservation, be dedicated to their work and have management skills. Staff should have a spirit of voluntarism, skills and experience, knowledge and dedication to their work. Leaders are one element of high-quality management (Office of the Public Sector Development Commission, 2005). Moreover, leaders are the key actors that lead an institution to the achievement of its goals (Ratchakulchai, 2000). Similarly, staff are considered an important part of the foundation for the management of an institution in its achievement of goals. Vorakanyakun (2015) found that the Rangsit municipality, Bangkok, required a system for managing and developing resources in order to achieve concrete development results. In any case, it was found that the knowledge of staff was not related to

roles in creating opportunities for participation, but it is still relevant to approaches to participatory natural resource management that aims to achieve involving of local people or resource users in exchanging and thinking about problems, making decisions, carrying out management activities and sharing in benefits (Padgee *et al.*, 2006). For these reasons, the creation of opportunities for participation requires staff that have the spirit of voluntarism, specialized skills, and are dedicated to creating understanding and necessary processes for involving local communities. It is thus recommended that LAOs develop the capacity of their staff to work effectively to involve local communities.

The external factors that are related to management and creation of opportunities for participation include local communities and support from concerned agencies. From the community side this entails community capacity, community leadership and the strength of networks. This finding points to the implications of involved community members in management tasks together with LAOs in forest conservation. This is in line with the recommendation that LAOs should modify their strategies to increase support for community participation. To do this, capacity of community leaders should be enhanced and communities should be encouraged to take on greater direct roles in forest conservation. Additionally, communities should be involved in planning, decision making, implementation, and monitoring and assessment. LAOs can also support community participation in other forms, such as in national protected forest areas.

In Thung Praya subdistrict in Sanam Chaikhet district of Chachoengsao province, participatory processes included 1) three-way coordination between technical staff, local communities and state officials 2) creation of learning activities 3) initiation of projects that can be implemented 4) socio-economic and environmental development and 5) development of community institutions (Taehengm, 2015)

Conclusion

This research has shown that support of local community participation in the forest conservation work of LAOs depends upon managers, the preparedness of staff, community capacities and the support of involved agencies. Thus, LAO managers should define their visions for forest conservation clearly and guide their institutions towards the goals they have set with dedication. They should also pay ample attention to raising and stimulating the awareness of their staff towards their roles in supporting community conservation of forests. Moreover, they should strengthen capacity to create and implement opportunities for local communities to be involved in activities in a sustained manner. At the same time, LAOs should enhance the capacities of local community leaders and forest conservation networks in the local area, as well as finding collaborative partners and coordinating other resources with involved agencies. LAOs should also consider approaches to increase the effectiveness of implementation, in areas such as allocation of sufficient budgetary resources, extensive provision and exchange of information, adjustment of

strategies to be more in line with community needs and development of databases that are useful to forest conservation.

Acknowledgments

This article is one part of the research project “Roles of Local Administration Organizations in support of forest resources conservation in local communities”, supported by Mae Jo University’s Section of Research Strategy and Coordination, Office of Research and Promotion of Agricultural Extension. The research team would like to express its thanks for support to the research on this occasion. The researchers would also like to thank all of the managers and officers of the local administration organizations, as well as village leaders under the administration of the LAOs in each research site, who were involved in this research – namely, Mae Pong municipality, Thepsadet municipality, Pa Miang municipality, Luang Nua municipality, and Choeng Doi municipality in Doi Saket district, and Huai Kaew TAO in Mae On district in Chiang Mai province.

References

- Agrawal, A. and E. Ostrom. 2001. Collective action, property rights, and decentralization in resource use in India and Nepal. *Politics & Society* 29(4): 485-514.
- Chu-en, S. 2012. Community Participation in community forest management: A case study Wangmaprang subdistrict, Wangwiset district, Trang province. Academic Services Journal, Prince of Songkla University 23(3): 43-53.
- Hartter, J. and S. J. Ryan. 2010. Top-down or bottom-up?: Decentralization, natural resource management, and usufruct rights in the forests and wetlands of western Uganda. *Land Use Policy* 27(3): 815-826.
- Larson, A. M. 2002. Natural resources and decentralization in Nicaragua: Are local governments up to the job?. *World Development* 30(1): 17-31.
- Office of the council of state. 2012. Determining Plans and Process of Decentralization to Local Government Organization Act B.E. 2542 (1999). (Online). Available: <http://web.krisdika.go.th/data/law/law2/%a1100/%a1100-20-9999-update.pdf> (April 5, 2016)
- Office of the National Economic and Social Development Board. 2016. The Eleventh National Economic and Social Development Plan (2012-2016). Office of the National Economic and Social Development Board, Office of the Prime Minister, Bangkok. 186 p.
- Office of the Public Sector Development Commission. Thailand 2005. Technical Handbook and Modern Management Methods Approaches Management to Good Governance (Total Quality Management). Office of the Public Sector Development Commission, Bangkok. 57 p.
- Padgee, A., Y. Kim and P. J. Daugherty. 2006. What makes community

- forest management successful: a meta-study from community forests throughout the world. *Society and Natural Resources* 19(1): 33-52.
- Ratchakulchai, S. 2003. *Management Planning and Control*. Chulalongkorn University, Bangkok. 600 p.
- Schwartzman, S., A. Moreira and D. Nepstad. 2000. Rethinking tropical forest conservation: perils in parks. *Conservation Biology* 14(5): 1351-1357.
- Srisa-art, B. 1992. *Primary Research*. 2nd ed. Suviriyasarn, Bangkok. 168 p.
- Sungkaew, B. 2016. International literature review for rethinking: decentralization development and resources management policy. *Journal of Community Development and Life Quality* 4(1): 1-17.
- Suvarnabhuni, P., S. Srisai, J., Vipatakrase and S. Boonwiset, S. 2011. The administration model for effectiveness of the subdistrict administrative organizations at the lower northern provincial region group 1 in Thailand. *Journal of the Association of Researchers* 16(3): 102-117.
- Taehengm, D. 2015. Model development of people participation in forestry resource management: A case study of Thungphraya subdistrict national preserved forest area, Sanamchaikhet district, Chachoengsao province. *Phranakhon Rajabhat Research Journal* 10(2): 17-32.
- The National Park, Wildlife and Plant Conservation Department, Chiang Mai Office. 2014. *Strategy Plan of National Park (Master Plan for National Forest Resources)*. (Online). Available: <http://www.fca16.com/uploaded/webmaster/files/Strategy%20Plan%20NPCO.pdf> (April 5, 2016)
- The Secretariat of the Senate. 2001. *Constitution of The Kingdom of Thailand in 2007*. The Secretariat of the Senate, Bangkok. 318 p.
- Vorakanyakun, M. 2015. Success in the management of Rangsit city municipality, Pathumthani Province. *Academic Services Journal, Prince of Songkla University* 24(1): 144-158.
- Whitman, E. M. and J. H. Mattord. 2013. *Management of information security*. 4th ed. Cengage Learning, United States. 565 pages.
-